

O verbo regular

Como xa indicamos anteriormente, o verbo regular é aquel que conserva **inalterada a raíz** en todos os tempos e modos.

Así e todo, hai unha serie de verbos que alteran o vocalismo da raíz (os coñecidos como *verbos con alternancia vocálica*), e que seguimos considerando regulares, pois as irregularidades son mínimas e só afectan ao presente de indicativo e subxuntivo e ao imperativo. A este grupo de verbos hai quen os denomina *verbos semirregulares*. Na marxe tes a relación destes verbos, e nas páxinas do apéndice gramatical atoparás os seus modelos de conjugación.

Estrutura

Podemos sinalar os seguintes elementos constitutivos dos verbos regulares: *tema* (raíz ou lexema + vogal temática) + *morfemas flexivos* (morfema de modo e tempo + morfema de número e persoa). Esquemáticamente, T (R + VT) + MF (MMT + MNP).

TEMA (T)		MORFEMAS FLEXIVOS (MF)	
RAÍZ (R)	VOGAL TEMÁTICA (VT)	MODO E TEMPO (MMT)	NÚMERO E PERSOA (MNP)
<i>and-</i>	<i>-a-</i>	<i>-ba-</i>	<i>-s</i>
<i>varr-</i>	<i>-e-</i>	<i>-re-</i>	<i>-des</i>
<i>part-</i>	<i>-i-</i>	<i>-rá-</i>	<i>-n</i>

- **Raíz (R).** Achega o significado léxico. É o único elemento imprescindible en calquera verbo e ademais é invariable, agás algún cambio de acento (*cant-as*, *cant-abas*) ou grafía (*parez-o*, *parec-es*).
- **Vogal temática (VT).** Clasifica os verbos en tres conjugacións: *and-a-r* (1.ª conx.), *varr-e-r*, (2.ª conx.) e *part-i-r* (3.ª conx.).
- **Morfema de modo e tempo (MMT).** Indica o modo (indicativo, subxuntivo...) e o tempo (presente, futuro...) das formas verbais: *and-a-ba-s* (copretérito indicativo), *varr-e-re-des* (futuro indicativo), *part-i-se-n* (pretérito subxuntivo)...
- **Morfema de número e persoa (MNP).** Sinala a persoa gramatical suxeito da acción verbal: *and-ø-ø-o* (P1), *and-a-ø-s* (P2), *and-a-ø-ø* (P3), *and-a-ø-mos* (P4), *and-a-ø-des* (P5), *and-a-ø-n* (P6).

Nalgúns casos, os MMT e MNP non aparecen expresos: *varr-e-ø-s* (P2 presente indicativo: MMT $\emptyset$), *part-i-a-ø* (P2 copretérito indicativo: MNP $\emptyset$), *and-a-ø-ø* (P3 presente indicativo: MMT e MNP $\emptyset$).

As formas amodotemporais

Todos os verbos posúen unhas formas que carecen de determinación de tempo e modo (de aí o nome de *amodotemporais*) e tamén de número e persoa, agás o infinitivo conjugado (de aí a denominación de *formas non-persoais*, como tamén son coñecidas). Estas formas son o infinitivo, o xerundio e o participio.

O infinitivo

O infinitivo é a forma verbal que presenta unha acción indicando a súa **esencia** e **non** o seu proceso (o seu morfema específico é **-r**: *andar*). Achégase pois á categoría do **substantivo**.

Traballar é san. → *(o traballo)*
 infinitivo substantivo

FÍXATE

verbos con alternancia vocálica

- Alternancia /e/, /e/ como en *beber* (*bebo*, *bebes*, *bebe*, *bebemos*, *bebedes*, *beben*). Alternancia /o/, /o/ como en *comer* (*como*, *comes*, *come*, *comemos*, *comedes*, *comen*).

Conxúganse como **beber**: *erguer*, *esquecer*, *ferver*, *meter*, *remexer*... Seguen o modelo de **comer**: *cocer*, *coller*, *correr*, *morrer*...

- Alternancia /i/, /e/, /e/ como en *servir* (*sirvo*, *serves*, *serve*, *servimos*, *servides*, *serven*).

Conxúganse como **servir**: *consentir*, *ferir*, *mentir*, *seguir*, *sentir*...

- Verbos que trocan o /e/ en /i/ como *advertir* (*advirto*, *advirtes*, *advirte*, *advertimos*, *advertides*, *advirten*).

Conxúganse como **advertir**: *divertir*, *medir*, *pedir*, *preferir*, *vestir*...

- Verbos con alternancia /u/, /o/ como en *dormir* (*durmo*, *dormes*, *dorme*, *durtimos*, *durmides*, *dormen*).

Conxúganse como **dormir**: *curbir*, *fuxir*, *lucir*, *subir*, *sufir*...

Comer, comendo, comido.

Quere chegar a Compostela.

[COMPLEXO VERBAL → O verbo *querer* conserva o seu significado propio de 'desexar'. Por outra parte, o infinitivo *chegar* podémolo substituír por un pronome: *Quere iso /Quéreo.*]

A sinxeleza da conjugación verbal do galego compénsase cun rico sistema de perífrases, de gran rendemento expresivo e estilístico. Segundo a súa significación, podemos clasificalas en *temporais, modais, aspectuais* e *pasiva*.

Respecto das aspectuais é preciso destacar que o seu maior número, en comparación coas outras dúas, débese a que esa noción referida ao proceso da acción verbal non ten expresión no verbo mediante desinencias verbais e o sistema perifrástico permite unha ampla expresión de significados.

Erros e interferencias habituais no uso do verbo

Todos sabemos que as linguas que conviven nun mesmo territorio poden interferirse mutuamente. Para evitar os erros que esas interferencias poden comportar, lembramos agora, a xeito de recapitulación, algún dos aspectos diferenciais do sistema verbal galego con respecto ao do castelán.

— En galego non existen tempos compostos formados co verbo *haber* mais participio.

*Iso xa llo había dito *eu*. → *Iso xa llo* dixera *eu*.

Ás veces inténtase galeguizar o tempo verbal composto propio do castelán cambiando *haber* por *ter* (*Iso xa llo tiña dito eu*), o que constitúe un erro na maioría das veces, pois debermos ter en conta que a perífrase verbal *ter + participio* ten en galego un matiz reiterativo.

— Son verbos regulares en galego:

- O verbo *andar*: *andiven → *andei*, *andivemos → *andamos...*
- Os rematados en *-ecer* e en *-ucir* (*aparecer, coñecer, obedecer...*; *conducir, producir, traducir...*): *obedezco → *obedezo*, *traduxese → *traducise...*
- Os rematados en *-uír* (*atribuír, construír, incluír...*): *construio → *constrúo...*

— Os verbos *crer, ler e rir* teñen amalgamada a vogal radical e a vogal temática en case toda a conjugación: *les, le, lemos, lía, lin, lerei...*

— Algúns verbos da 3.ª conjugación que teñen como vogal radical **e** (*seguir, sentir, servir...*) ou **u** (*dormir, subir, fuxir...*) presentan alternancia vocálica no presente de indicativo: *sigo, segues, segue, seguimos, seguides, seguen; durmo, dormes, dorme, durmimos, durmides, dormen.*

— Ás veces, na conjugación irregular tamén se dan interferencias do castelán que debemos evitar. Estas son as máis frecuentes:

<i>caber</i>	* <i>cabo</i> → <i>caibo</i>	* <i>cupen</i> → <i>couben</i>	* <i>cabrei</i> → <i>caberei</i>	* <i>caba</i> → <i>caiba</i>
<i>dar</i>	* <i>din</i> → <i>dei</i>	* <i>diches</i> → <i>dechese</i>	* <i>díu</i> → <i>deu</i>	* <i>dimos</i> → <i>demcs</i>
<i>estar</i>	* <i>estuyen</i> → <i>estiven</i>	* <i>estuvera</i> → <i>estivera</i>	* <i>estuvese</i> → <i>estivese</i>	* <i>estuyen</i> → <i>estiven</i>
<i>haber</i>	* <i>hubo</i> → <i>houbo</i>	* <i>hubera</i> → <i>houbera</i>	* <i>hubese</i> → <i>houbese</i>	* <i>habrá</i> → <i>haberá</i>
<i>poder</i>	* <i>puden</i> → <i>puiden</i>	* <i>pudeches</i> → <i>puideches</i>	* <i>pudera</i> → <i>puidera</i>	* <i>pudese</i> → <i>puicese</i>
<i>saber</i>	* <i>soupen</i> → <i>souben</i>	* <i>scupera</i> → <i>soubera</i>	* <i>soupepe</i> → <i>soubese</i>	* <i>sepa</i> → <i>saiba</i>
<i>valer</i>	* <i>valo</i> → <i>vallo</i>	* <i>valga</i> → <i>vallas</i>	* <i>valdreí</i> → <i>valerei</i>	* <i>valdría</i> → <i>valería</i>
<i>ir</i>	* <i>vamos</i> → <i>imos</i>	* <i>vades</i> → <i>ides</i>	* <i>iba</i> → <i>ía</i>	* <i>íbamos</i> → <i>íamos</i>

- Non son pronominais en galego os seguintes verbos: *acougar, adormecer, almorzar, baixar, caer, calar, cansar, casar, coller, comer, curar, deixar, enfermar, escapar, esperar, espertar, morrer, marchar, parar, rachar, romper, saír, sentar...*
- As P4 e P5 do copretérito de indicativo, do antepretérito e do pospretérito teñen formas graves (e non esdrúxulas como en castelán): *andabamos, andabades; andaramos, andarades; andariamos, andariades*. Pola contra, as mesmas formas do pretérito de subxuntivo son esdrúxulas: *andásemos, andásedes*.
- As formas do antepretérito de indicativo (*andara*) e do pretérito de subxuntivo (*andase*) non son intercambiables en todos os contextos. O antepretérito é un tempo de indicativo (o modo da realidade) e refírese a unha acción anterior a outra xa pasada: *Cando cheguei, ela xa marchara*. Pola contra, as formas co morfema *-se* pertencen ao subxuntivo (o modo da irrealidade) e fan referencia a accións posibles, pero non realizadas: *Agradecería que foses máis amable*. **Aconselloulle que traballara moito*. → *Aconselloulle que traballase moito*.
- Verbos que pertencen a conxugacións distintas con respecto ao castelán.
  - Son da segunda conxugación: *abater, bater, combater, concorrer, converter, converxer, debater, derreter, discorrer, escorrer, espremer, incorrer, interromper, inverter, ocorrer, render, rexe, transcorrer, xemer...*
  - Son da terceira conxugación: *garantir, inserir, posuír, reflectir, tusir...*
- A perífrase verbal *ir + infinitivo* non debe levar nunca a preposición *a* como elemento de enlace: **Vou a botar unha soneca*. → *Vou botar unha soneca*.
- Por interferencia do castelán, adóitase empregar erroneamente o verbo *facen* nestes contextos temporais:
  - Con expresións de tempo atmosférico, en lugar de *ir*: **Hoxe fai moito frío*. → *Hoxe vai moito frío*.
  - Con expresións de tempo cronolóxico, en lugar de *haber*: **Fai moito tempo que non a vexo*. → *Hai moito tempo que non a vexo*.

Hoxe vai moito frío.

- ★★☆☆ Completa estas oracións coa forma conveniente de cada verbo (ten en conta que todos son regulares). Indica que persoa, número, tempo e modo usaches en cada caso. Sigue o modelo.

A televisión **inflúe** (influír) de máis na xente.

→ P3 presente de indicativo

- Puxéronse a berrar e ..... (interromper) a conferencia.
- Se ..... (acabar) a tempo, podería acompañarte.
- Non creo que o adestrador me ..... (substituír) mañá no partido.
- Cando volvíñ á súa casa, eles xa ..... (converter) ese dormitorio nunha biblioteca.
- Onte ..... (combater) dous boxeadores polo campionato do mundo.
- Non sei que bebida escoller. .... (elixir) ti.
- Onte ..... (andar) dous quilómetros máis ca o domingo pasado.
- Oxalá sexas ti quen ..... (traducir) a novela.

- ★★☆☆ Completa estas oracións coas formas adecuadas do presente de indicativo dos verbos entre parénteses.

- O sinal ..... (advertir) do perigo de derrubamento.
- Eses gandeiros ..... (muxir) as vacas dúas veces ao día.
- Xosé sempre ..... (conseguir) o que quere.
- Ten coidado co que dis: ás veces as palabras tamén ..... (ferir).
- Gústame traballar con Ana e Luísa: elas sempre ..... (suxerir) ideas moi interesantes.
- Ese xerseí non me ..... (servir): é pequeno.
- Agora o neno ..... (dormir) apraciblemente no sofá do salón.
- Iría ..... (lucir) un precioso vestido azul.
- Eles ..... (mentir) descaradamente.
- A mesa ..... (medir) metro e medio de longo.
- Elas ..... (seguir) usando o mesmo coche.

○ ★☆☆ Transforma estas oracións cambiando as formas verbais conxugadas por outras do presente de indicativo (ten en conta que algún dos verbos é irregular). Despois indica cales son os verbos que presentan alternancia vocálica.

- Proferín un berro e acudiron todos correndo.
- Comparecín esta mañá para dar conta dos resultados das pescudas.
- Sempre mediches mal as túas forzas e nunca conseguiches o que querías.
- Durmiu coma un leirón toda a noite e non deu espertado a tempo.
- Crías que eras insubstituíble, pero xa viches que non; cumpría ser máis modesto.
- Riu ás gargalladas cando se sentiu nervioso.
- A vindeira semana concluirán as obras do pavillón polideportivo.
- Ela viña visitarme cada domingo, mais hoxe non acudiu á cita.
- Caín da burra: daquela foi el quen fuxiu cos cartos.
- Divertiuse moito cando aparecín facendo pallasadas.

○ ★☆☆ Completa as seguintes oracións coas formas do presente de subjuntivo na persoa gramatical axeitada.

- Pídoche que .... (ir) alí outra vez e lle .... (dicir) o que acordamos.
- É mellor que o .... (asumir) canto antes e que .... (seguir) o noso camiño.
- Para que el che .... (facer) un, teslle que pedir catro.
- Oxalá nunca .... (sentir) o que sentín eu cando vin toda aquela desfeita.
- Cando .... (saber) o que queres facer, avísame.
- Hoxe cómpre que .... (saír) antes para que .... (poder) asistir á reunión.
- Para entrar quizais nos .... (valer) con presentar o carné de socio.
- Talvez .... (caber) todos se nos achegamos un pouquiño máis.
- Entendino perfectamente, non é necesario que mo .... (traducir).
- Se traballamos arreo, poida que .... (concluír) todas as tarefas antes do mediodía.

○ ★☆☆ Transforma estas oracións de xeito que introduzas nelas unha forma do infinitivo conxugado. Fixate no modelo.

*Se vés antes das dez, poderei acompañarte. →
De vires antes das dez, poderei acompañarte.*

- A pesar de que poñedes toda a vosa vontade, non o dades conseguido.
- Antes de xantar, temos que lavar ben as mans.
- Que cumpras o prometido é o que deberías facer sempre.
- Cando entren, poñémonos todos a aplaudir.
- Éche o mesmo que o fagas ti ou que o fagamos nós.
- Agora non é o momento para que lle pidades cartos.
- Se me axudan os nenos a ordenar o cuarto, poderemos ir un cachiño ao parque.

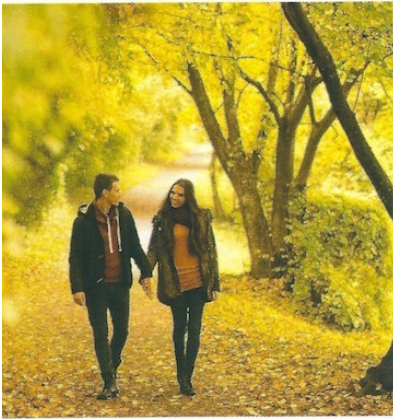
○ ★★★ Identifica as perífrases verbais destas oracións. Sinala a que tipo pertencen e que idea expresan.

*Cheguei onda ela e comecei a ollala fixamente. →
comecei a ollar: aspectual incoativa; comezo da acción*

- Debeu de chover pola noite, pois a roupa está enchoupada.
- Está a chegar, así que agardamos por ela.
- Mil veces teño feito eu ese camiño.
- Traballamos ou andamos a enredar?
- Imos pasear pola praia porque hai marea baixa.
- Aínda ten todo o entendemento e debe andar polos noventa anos.

○ Corrixe as formas verbais incorrectas.

- Xa non quedaban entradas, así que vamos a ir mañá.
- Chegoume unha carta pedindo axuda para o proxecto, pois sigue sen financiamento.
- Imaxina que chegara coas mans baleiras: que crees ti que houbera pasado?
- Se pudiera saírme hoxe, non agardaba a mañá.
- El podrá decir o que queira, pero quen manda sou eu.

Eles andaban unha hora cada día.

O verbo **andar** é regular, xa que non presenta variacións na raíz: *ando, andei, andarán...*

RAÍZ	VT	MMT	MNP
and-	-a-	-ba-	-n

María é taxista.

Os **verbos copulativos**, tal e como o seu nome indica, serven de unión entre **suxeito** e **atributo**, e o seu contido léxico é mínimo.

Clasificación dos verbos

O verbo é a clase de palabra máis completa e tamén máis complexa (polos significados que achega, polas relacións que establece con outras palabras da oración...), de aí que se preste a que o observemos dende diferentes puntos de vista. Así pois, as clasificacións dos verbos poden ser diversas segundo a perspectiva dende a que os contemplemos. Por exemplo, podemos clasificalos dende unha perspectiva formal ou morfosintáctica.

— Dende unha **perspectiva formal**:

- **Verbos regulares / verbos irregulares**

Os verbos regulares manteñen a raíz inalterada en todos os tempos e modos (*andar, falar...*). Os irregulares presentan variacións na raíz e/ou nos morfemas (*facer, saber...*).

- **Verbos da 1.ª, da 2.ª ou da 3.ª conjugación**

Os verbos da primeira conjugación teñen como vogal temática *-a-* (*andar, cantar, traballar...*); os da segunda conjugación, *-e-* (*beber, comer, varrer...*), e os da terceira conjugación, *-i-* (*sentir, partir, vivir...*).

- **Verbos defectivos / verbos plenos**

Os verbos defectivos: carecen dalgunha forma na súa conjugación (*amencer, atinxir...*). Os verbos plenos presentan a flexión completa en todos os tempos e persoas (*andar, comer, vivir...*).

— Dende unha **perspectiva morfosintáctica**:

- **Verbos copulativos / verbos predicativos**

Os verbos copulativos son os que carecen de significado léxico, pois apenas lle engaden significado á oración, constituíndo simples enlaces entre suxeito e atributo (*ser, estar, parecer, semellar*): *María é taxista.*

Os verbos predicativos son os que posúen significado léxico (*andar, conducir, durmir...*): *María conduce moi ben.*

- **Verbos transitivos / verbos intransitivos**

Os verbos transitivos van seguidos dun complemento directo que completa o seu significado (*comer, esquecer, mercar, romper, ter...*): *María ten un coche branco.*

Os verbos intransitivos non levan nunca complemento directo, xa que non o necesitan para completar o seu significado (*berrar, pasear, saír, sorrir, voar...*): *María sorrí a miúdo.*

- **Verbos impersonais**

Os verbos impersonais non teñen suxeito e só se empregan na P3 (*amencer, chover, nevar, orballar, ventar...*): *Orballou todo o día.*

- **Verbos pronominais**

Os verbos pronominais van acompañados necesariamente dun pronome persoal átono, que concorda en número e persoa co suxeito (*arrepentirse, atreverse, constiparse, dignarse, queixarse...*).

SOLUCIÓNS ÁS ACTIVIDADES

- ★★★ Completa estas oracións coa forma conveniente de cada verbo (ten en conta que todos son regulares). Indica que persoa, número, tempo e modo usaches en cada caso. Sigue o modelo.

A televisión **inflúe** (influír) de máis na xente.

↓
P3 presente de indicativo

- Puxéronse a berrar e **interromperon** a conferencia.
- Se **acabase** a tempo, podería acompañarte.
- Non creo que o adestrador me **substitúa** mañá no partido.
- Cando volvíñ á súa casa, eles xa **converteran** ese dormitorio nunha biblioteca.
- Onte **combateron** dous boxeadores polo campionato do mundo.
- Non sei que bebida escoller. **Elix** ti.
- Onte **andamos** dous quilómetros máis ca o domingo pasado.
- Oxalá sexas ti quen **traduza** a novela.

- ★★★ Transforma estas oracións cambiando as formas verbais conxugadas por outras do presente de indicativo (ten en conta que algún dos verbos é irregular). Despois indica cales son os verbos que presentan alternancia vocálica.

- **Profiro** un berro e **acoden** todos correndo.
- **Comparezo** esta mañá para dar conta dos resultados das pescudas.
- Sempre **mides** mal as túas forzas e nunca **consegues** o que **quieres**.
- **Dorme** coma un leirón toda a noite e non **dá** espertado a tempo.
- **Cres** que **es** insubstituíble, pero xa **ves** que non; **cómpre** ser máis modesto.
- **Ri** ás gargalladas cando se **sente** nervioso.
- A vindeira semana **conclúen** as obras do pavillón polideportivo.
- Ela **vén** visitarme cada domingo, mais hoxe non **acode** á cita.
- **Caio** da burra: **agora é** el quen **fox**e cos cartos.
- **Divírtese** moito cando **aparezo** facendo pallasadas.

- ★★★ Completa estas oracións coas formas adecuadas do presente de indicativo dos verbos entre parénteses.

- O sinal **advirte** do perigo de derrubamento.
- Eses gandeiros **moxen** as vacas dúas veces ao día.
- Xosé sempre **consegue** o que quere.
- Ten coidado co que dís: ás veces as palabras tamén **feren**.
- Gústame traballar con Ana e Luísa: elas sempre **suxiren** ideas moi interesantes.
- Ese xersei non me **serve**: é pequeno.
- Agora o neno **dorme** apraciblemente no sofá do salón.
- Iria **loce** un precioso vestido azul.
- Eles **menten** descaradamente.
- A mesa **mide** metro e medio de longo.
- Elas **seguen** usando o mesmo coche.

- ★★★ Transforma estas oracións de xeito que introduzas nelas unha forma do infinitivo conxugado. Fixate no modelo.

*Se vés antes das dez, poderei acompañarte. →
De vires antes das dez, poderei acompañarte.*

- A pesar de **poñerdes** toda a vosa vontade, non o dades conseguido.
- **Ao xantarmos**, temos que lavar ben as mans.
- **Cumprires** o prometido é o que deberías facer sempre.
- **Ao entraren**, poñémonos todos a aplaudir.
- Éche o mesmo **facérel**o ti ou que o fagamos nós.
- Agora non é o momento para **lle pedirdes** cartos.
- **De me axudaren** os nenos a ordenar o cuarto, poderemos ir un cachiño ao parque.

- ★★★ Identifica as perífrases verbais destas oracións. Sinala a que tipo pertencen e que idea expresan.

*Cheguei onda ela e comecei a ollala fixamente. →
comecei a ollar: aspectual incoativa; comezo da acción*

- ☆☆☆ Completa as seguintes oracións coas formas do presente de subxuntivo na persoa gramatical axeitada.
- Pídoche que **vaías** alí outra vez e lle **digas** o que acordamos.
  - É mellor que o **asumas** canto antes e que **sigas** o noso camiño.
  - Para que el che **faga** un, teslle que pedir catro.
  - Oxalá nunca **sintas** o que sentín eu cando vin toda aquela desfeita.
  - Cando **saibas** o que queres facer, avísame.
  - Hoxe cómpre que **saias** antes para que **poidas** asistir á reunión.
  - Para entrar quizais nos **valla** con presentar o carné de socio.
  - Talvez **caibamos** todos se nos achegamos un pouquiño máis.
  - Entendino perfectamente, non é necesario que mo **traduzas**.
  - Se traballamos arreo, poida que **concluamos** todas as tarefas antes do mediodía.

- ☆☆☆ Identifica as perífrases verbais destas oracións. Sinala a que tipo pertencen e que idea expresan.

Cheguei onda ela e comecei a ollala fixamente. →
comecei a ollar: aspectual incoativa; comezo da acción

- **Debeu de chover** pola noite, pois a roupa está enchoupada.
Modal hipotética
- **Está a chegar** así que agardamos por ela.
Aspectual imperfectiva (durativa)
- Mil veces **teño feito** eu ese camiño.
Aspectual reiterativa
- Traballamos ou **andamos a enredar**.
Aspectual imperfectiva
- **Imos pasear** pola praia porque hai marea baixa.
Temporal de futuridade
- Aínda ten todo o entendemento e **debe andar** polos noventa anos.
Modal hipotética

- Corrixe as formas verbais incorrectas.

- Xa non quedaban entradas, así que ~~vamos a~~ **imos** ir mañá.
- Chegoume unha carta pedindo axuda para o proxecto, pois ~~sigue~~ **segue** sen financiamento.
- Imaxina que ~~chegara~~ **chegase** coas mans baleiras: que ~~crees~~ **crees** ti que ~~hubera pasado~~ **pasaría**?
- Se ~~pudera~~ **pudese** saírme hoxe, non agardaba a mañá.
- El ~~podrá~~ **podrá** dicir o que queira, pero quen manda ~~eu~~ **son** eu.